

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 6/07 (od 01.01.2010. godine broj predmeta je K. Po2 br. 22/10)

Glavni pretres 28.04.2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i Milena Vasić, punomoćnice oštećenih

Salušanje svedoka Tomislava Šlebaja

Napad na Lovas počeo je granatiranjem sela, a nakon toga u selo su ušli dobrovoljci. Svedok se sa ženom i komšijama skrivao u podrumu. Ubrzo su do njegove kuće došli Milan Vorkapić, Željko Krnjajić, Dušan Grković i neki njemu nepoznati vojnici. Isterali su ih iz podruma i naredili im da na kuće stave bele plahte, a na ruke bele trake. Željko Krnjajić je tom prilikom uperio pušku u njega i počeo da psuje i da mu preti da će ga ubiti. Imao je radnu obavezu da sakuplja grane za potpalu. Takođe, dobošario je po selu. Proglase koje je čitao davao mu je Đuro Prodanović. Seća se da je čitao poziv svim meštanima da se okupe u mašinskoj radionici. Meštani su noć proveli nepomoćno sedeći na klupama. Srpski vojnici su ih šikanirali, psovali i pretili im oružjem. Ujutru je tu došao optuženi Ljuban Devetak, koji je neke meštane izdvojio, a veću grupu u kojoj je i sam bio, odveli su na minsko polje. Na minskom polju su nogama pronalazili mine, a kada je jedna od njih eksplodirala, vojnici su pucali po njima. Nepovređeni su vraćeni u selo, ranjeni odvedeni u bolnicu, a tela pogunlih ostala su na minskom polju. Narednih dana nastavio je sa obavljanjem radne obaveze.

Pitanja predsednice veća

Proglasi koje je čitao bili su akti koje su potpisivali Ljuban Devetak, Marko Kovač, Milan Radojčić i Milan Devčić. Naređenje da se 17.10.1991. meštani okupe u dvorištu Zadruga potpisao je Ljuban Devetak, koji se u tom periodu o svemu odlučivao.

Optuženi Milan Radojčić bio je komandant Teritorijalne odbrane, dok je optuženi Milan Devčić komandovao policijom.

Optuženog Devetaka je u zadrugi video dva puta i to 17.10.1991. uveče i sutradan ujutru. Meštane su u zadrugu uveli dobrovoljci iz Valjeva u šarenim maskirnim uniformama. U toku noći tukli su ih Nikola, *Bokser* i Petronije, koji je nožem ubo Antuna Luketića u leđa.

Ujutru je Devetak prozvao oko 15 meštana sa spiska. One koje bi prozvao vojnici su tukli i oni više nisu viđeni živi.

Naređenja na minskom polju izdavao je neki *Joca*. Rekao je meštanima da se postroje, uhvate za ruke i provere da li u polju ima mina. Svedok je čuo kako je neko viknuo *mina*, nakon čega je došlo do eksplozije, a potom i do pucnjave. Neko od stražara je počeo vikati da se prekine vatra jer je *Joca* ranjen. Nakon toga nepovređeni seljani su nastavili da hodaju i da deaktiviraju mine po instrukcijama nekog *Saše*. Ubrzo je tu stalo neko vojno vozilo, iz kojeg je izišao jedan oficir i rekao da je minsko polje postavila JNA i da ranjene odvezu kod doktora. Na minskom polju poginulo je 17 ljudi. Svedok je sakupljao njihova tela.

Ljude koji su 18.10.1991. ostali u Zadrugi i koji su tamo pretučeni svedok više nikada nije video. Među njima bili su i Ante Luketić, Đuro i njihov otac, braća Pavlić, Zlatko i Tuna Panjik. Petronije je tada tukao Josipa Turkalja hidrauličnom cevi po glavi, a zatim ga je ošišao vojničkim nožem. Tome je prisustvovao i optuženi Ljuban Devetak, kao i dok su tučeni svi koje je on pročitao sa spiska.

Pitanja branilaca optuženih

Naredbe koje je čitao bile su pisane štampanim slovima i u donjem delu stajao je potpis.

Komentar:

Saslušanje svedoka obavljeno je putem video-konferencijske veze iz Županijskog suda u Vukovaru. Branilac optuženog Milana Radojčića advokat Gradimir Nalić, je nakon što mu sudija nije dozvolila da postavi određena pitanja, podneo zahtev za njeno izuzeće, kome se pridružio i branilac optuženog Ljubana Devetaka. Sudsko veće je odbacilo zahteve za izuzeće predsednice veća. Suđenje je pratilo 5 članovova porodica žrtava i posmatrač *Žena u crnom*.

Fond za humanitarno pravo